

Vec C-34/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.**

Dátum podania:

24. január 2023

Vnútroštátny súd:

Sąd Okręgowy w Koszalinie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

30. december 2022

Žalobca:

RF

Žalovaný:

Getin Noble Bank S.A.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania

Žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o hypotekárnom úvere indexovanom v CHF, uzavretej so žalovanou bankou a o zaplatenie finančnej čiastky, ako aj žiadosť žalobkyne o zabezpečenie nepeňažnej pohľadávky úpravou práv a povinností účastníkov konania po dobu konania zastavením povinnosti splácať splátky úveru žalobkyňou vo výške a lehotách uvedených v zmluve

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad článku 70 ods. 1 smernice 2014/59 s cieľom určiť, či sa zákaz stanovený v tomto ustanovení vzťahuje len na možnosť výkonu zabezpečenia peňažnej pohľadávky prostredníctvom výkonu rozhodnutia, alebo na začatie akéhokoľvek zabezpečovacieho konania proti subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši

Prejudiciálna otázka

„Vzťahuje sa zákaz uvedený v článku 70 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012, len na možnosť výkonu zabezpečenia peňažnej pohľadávky formou exekúcie, alebo sa vzťahuje aj na začatie akéhokoľvek zabezpečovacieho konania proti subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši?“.

Citované právne predpisy Európskej Únie

Zmluva o fungovaní Európskej únie, článok 12, článok 169 ods. 1

Charta základných práv Európskej únie, článok 38

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, štvrté odôvodnenie, dvadsiate prvé odôvodnenie a dvadsiate štvrté odôvodnenie, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia

Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012, odôvodnenie 5, článok 70 ods. 1

Citované vnútroštátne právne predpisy

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Ústava Poľskej republiky), článok 76

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Zákon z 23. apríla 1964 Občiansky zákonník), články 5, 22¹, 43¹, 44, 45, článok 58 § 1 až 3, článok 353¹, článok 358¹ § 1 až 4, článok 359 § 1 a 2, článok 385¹ § 1 až 4

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, článok 69 ods. 1, článok 69 ods. 2 (Zákon z 29. augusta 1997 Zákon o bankách, v znení zmenenom a aktualizovanom k 31. augustu 2007)

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Zákon z 10. júna 2016 o Bankovom garančnom fonde, systéme ochrany vkladov a nútenej správe; ďalej len „ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym“), článok 135 ods. 1 a 4

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Zákon zo 17. novembra 1964 Občiansky súdny poriadok), článok 13 § 2, článok 199 § 1, článok 730 § 1 a 2, článok 730¹ § 1, 2, 2¹ a 3, články 731, 737, 738, článok 743 § 1 a 2, článok 755

Zhrnutie skutkových okolností a priebehu konania

- 1 RF podala na vnútroštátny súd žalobu proti GETIN Noble Bank SA so sídlom vo Varšave o určenie a zaplatenie. Žalobkyňa sa domáha, aby bolo určené, že hypotekárna zmluva indexovaná v CHF uzavretá so žalovanou dňa 31. augusta 2007 je neplatná. Žalobkyňa sa zároveň domáha zaviazania žalovanej na zaplatenie sumy 80 657,30 PLN spolu s príslušenstvom. Subsidiárne sa žalobkyňa snažila preukázať, že ustanovenia uvedenej zmluvy, ktoré sú ňou podrobne opísané, obsahujú nezákonné zmluvné podmienky a nie sú pre žalobkyňu záväzné. Spolu s touto žiadosťou žalobkyňa žiada o priznanie sumy 28 780,01 PLN v jej prospech spolu s príslušenstvom.
- 2 Spolu so žalobou žalobkyňa požiadala o zabezpečenie nepeňažnej pohľadávky úpravou práv a povinností účastníkov konania na dobu trvania konania tak, že žalobkyni bude pozastavená povinnosť splácať splátky úveru vo výške resp. v lehotách uvedených v zmluve odo dňa poskytnutia zábezpeky do právoplatnosti rozsudku, ktorým sa konanie v tejto veci končí. Túto žiadosť odôvodnila žalobkyňa tým, že právny záujem na poskytnutí zábezpeky po dobu konania vyplýva zo skutočnosti, že nedostatok zábezpeky ju môže vystaviť finančným

stratám, nakoľko pravidelne spláca kapitálové a úrokové splátky, čo môže viesť k zaťaženiu majetku žalobkyne a bezdôvodnému obohateniu žalovanej.

Podtstané tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 3 Žalobkyňa tvrdí, že vyššie uvedená zmluva o hypotekárnom úvere je neplatná a obsahuje nezákonné zmluvné ustanovenia, ktoré ju nezaväzujú. Z názoru žalobkyne vyplýva, že má právny záujem na poskytnutí zábezpeky vyššie uvedenej nepeňažnej pohľadávky z dôvodu rizika vzniku finančných strát.
- 4 Žalovaná sa k návrhu zatiaľ nevyjadrila, pretože v čase vydania uznesenia vnútroštátneho súdu jej kópia uznesenia ešte nebola doručená, keďže vnútroštátny súd najprv rozhoduje o návrhu na zabezpečenie nepeňažnej pohľadávky.

Stručné odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 5 Pokiaľ ide o vyššie uvedenú prejudiciálnu otázku, vnútroštátny súd uviedol, že aby mohol správne aplikovať vnútroštátnu právnu úpravu o možnosti zabezpečenia nepeňažnej pohľadávky je potrebný výklad práva EÚ v situácii, keď bola na žalovanú uvalená nútená správa (29. septembra 2022), v dôsledku ktorej bola banka prevedená na preklenovaciu inštitúciu zriadenú Bankovým garančným fondom.
- 6 Podľa vnútroštátneho súdu by v prejednávanej veci v zásade bolo vyhovené žiadosti žalobkyne o zabezpečenie nepeňažnej pohľadávky, keďže žalobkyňa odôvodnila pohľadávku a preukázala existenciu právneho záujmu na získaní zábezpeky.
- 7 Avšak v zmysle článku 135 zákona o Bankovom garančnom fonde sa zastavuje exekučné, alebo zabezpečovacie konanie smerujúce proti majetku subjektu v reštrukturalizácii začaté pred začatím reštrukturalizačného konania (odsek 1) a počas rozhodovania vo vzťahu k subjektu v nútenej správe je neprijateľné začať exekučné a zabezpečovacie konanie (odsek 4). Posledné ustanovenie bolo právnou úpravou prebraté do poľského vnútroštátneho práva na základe smernice 2014/59 podľa článku 70 ods. 1.
- 8 Po preskúmaní návrhu žalobcu mal vnútroštátny súd pochybnosti o výklade článku 70 ods. 1 smernice 2014/59 z hľadiska výkladu, či sa zákaz uvedený v tomto ustanovení vzťahuje len na možnosť zabezpečenia pohľadávok prostredníctvom výkonu rozhodnutia, alebo začatia akéhokoľvek zabezpečovacieho konania proti subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši.
- 9 Vnútroštátny súd uviedol, že je možné sa domnievať, že zákaz uvedený v článku 70 smernice 2014/59 sa môže vzťahovať len na také aktíva, ktoré sa už nachádzajú v majetku subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši, alebo podliehajúcejmu riadnej likvidácii a prípadné vymáhanie, alebo zabezpečenie by

mohli viesť k ich úbytku z tohto majetku v dôsledku exekúcie alebo zabezpečenia. Zákaz začať zabezpečovacie konanie sa teda podľa názoru vnútroštátneho súdu nemôže vzťahovať na majetok, ktorý do tohto majetku ešte nebol zahrnutý. Na základe takéhoto výkladu by uvedené ustanovenie nebránilo vyhoveniu návrhu žalobkyne.

- 10 Z hľadiska práva Únie vnútroštátny súd poukázal na to, že v súlade s odôvodnením 5 smernice 2014/59 je ťažké nájsť dôvod, prečo by nebolo možné zabezpečiť takéto nepeňažné nároky voči banke v reštrukturalizácii, ktorá sa má vykonať v súlade so zásadou neznevýhodnenia veriteľov uvedenou v tejto smernici vo vzťahu k bežnému konkurznému konaniu.
- 11 Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti vnútroštátny súd navrhol, aby Súdny dvor na prejudiciálnu otázku odpovedal v tomto znení: článok 70 ods. 1 smernice 2014/59 sa týka len možnosti zabezpečenia peňažnej pohľadávky formou exekúcie.
- 12 Vnútroštátny súd tiež poukázal na to, že doterajšia prax Súdneho dvora sa zameriavala výlučne na doslovný výklad článku 70 ods. 1 smernice 2014/59, čo však neumožňuje dosiahnutie cieľov prijatých v ustanoveniach práva EÚ. Súd tak naznačil potrebu zabezpečiť plnú praktickú účinnosť tohto práva.
- 13 Napokon vnútroštátny súd požiadal podľa článku 105 rokovacieho poriadku pred Súdnym dvorom o uplatnenie zrýchleného konania, pretože povaha veci vyplývajúca z potreby preskúmania návrhu na zabezpečenie nepeňažnej pohľadávky, ktorý v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, treba preskúmať okamžite, si vyžaduje bezodkladné konanie.